

Posestnikom, oziroma občinskim zastopom in županstvom trnovsko-uremske doline v predvarek.

(Konec.)

V zavednosti in združbi je moč in napredek, kar nam kažejo posamezne in splošne družbe naprednih krajev in posameznih narodov. Kar se pa drugje na splošni prid izvršiti more, zakaj bi se tudi tukaj ne moglo, ker je uže splošna in skrajna potreba, a dovolj materijala na razpolaganje?

Tedaj — če več ne, naj bi se vsaj v vsaki fari trnovsko uremske doline, kodar je zemlja pripravna, po ena splošna „lončarija“ v splošni prid dotičnih občinskih blagajnic na pripravnem mestu ustanovila, katera opekarska in lončarska dela izvrševati izučili naj bi se poprej taki domačinci, kateri so sicer brez vsakega lastnega premoženja in brez lastne strehe, a poleg tega pa navadno tudi brez vsakega zaslužka in drugim v nadlego. V opekarstvu izuriti morejo se pri sedaj v tej dolini obstoječih dveh opekarnicah z malim trudom od furlanskih delavcev; kar pa lončarijo zadeva, morejo si jo tudi v domači deželi od Ribničanov, Komenčanov in Ljubničanov za male stroške prisvojiti. V početku ni ravno potrebno, da bi se morali vsi dotičniki te obrtnije drugam učit iti, ampak iz vsake fare naj bi šli ob času, ko se lonci in sklede izdelujejo, kakki trije, štirje v navedene kraje, kjer bi si v malo mesecih — pri dobrih zmožnostih — vsega potrebnega prisvojili, ter bi potem po pridobljenem poduku s pomočjo domačih občin domá delo pričeli in druge v tem poslu vadili. Tako postali bi taki ljudje sami sebi in svojim rojstnim krajem v resnici koristni.

Na ta način bi mogli domačini potrebno opeko za svoje stavbe, gospodinje pa tudi potrebno kuhinjsko lončeno posodo iz domačih naprav ceneje dobivati, nego se to sedaj godi, kar bilo bi pa izdelkov odveč, prodali bi se na zvonaj za poštene novce, kojih čisti donesek odmenjen naj bi bil v korist posamesnih občinskih blagajnic dotičnih fará po pravem in pravičnem razmerji, o čemur bilo bi ob enem vsem prebivalcem cele farne občine mnogo in koristno pomagano.

Ko bi se enkrat v vso tukajšnjo dolino za poletni čas opekarska in lončarska obrtnija, a za pozimski čas tudi pletarstvo iz vrbovih šibic vpeljalo — če prav s tujo pomočjo — imelo bi ljudstvo s časom ob vsakem času in vremenu dosti koristnega posla, kar bi donašalo tisoče sedaj obožanemu ljudstvu te doline.

Še nekaj, kar bi tudi mladina izvajati mogla, dalo bi se tukaj po vsi dolini z vspehom vpeljati, in to je: pletenje kit za slamnike. — Koliko se samo v tem obziru v kamniški okolici na leto brez vse zamude časa prisluži!

Na ta način pričelo bi se tukaj polagoma z najdražjim zakladom — zlatim časom — pošteno in plodnosno gospodariti, katerega se pa pri sedanjih razmerah in okoliščinah tako pri mladini, kakor tudi pri odrasčenih ob vsakem letnem času mnogo brez vsega haska zapravi.

Kar sem tu napisal, namenjeno je pred vsem v povzdigo blagostanja prebivalcev trnovsko-uremske doline. Poznam pa tudi še mnogo krajev v postojnskem političnem okraji ter drugod po domovini, kjer bi se mogla enaka ali pa tej slična obrtnija v korist prebivalcev z najboljšim vspehom vpeljati in oživetiti. Dobro bi bilo, da bi se povsod, kjer so okoliščine po mili domovini ugodne, resno premišljevali pričelo, kako kraju primerno obrtnijo vpeljati. Kdor le nekoliko paznim okom dru-

štvene razmere narodov motri in jih s pravim razumom prevdarja, zapazi lahko, da tam, kjer se domači surovi pridelki doma obrtno izdeljujejo, ljudem pomanjkanja trpeti, a dolgega časa prodajati treba ni. — V takih krajih pa tudi ni toliko pohajačev, tatov in roparjev, ker najde vsakdo si potrebnega zaslužka.

Slavni občinski zastopi, osobito slavna županstva trnovsko-uremske doline, prosim Vas, da te nasvete vzeti izvolite v pretres in predvarek. Ako kaj dobrega in praktičnega v njih najdete, potrudite se to v svojih občinah v splošno korist polagoma v živelj spraviti in obistiniti. Ker mi je vaše prizadevanje — po večletnem bivanji v tej dolini — za blagor in napredek občin splošno in popolnoma znano, upam, da mi mojih navedenih nasvetov v zeló jemali ne bode, temveč prizadevali se, jih s časom — in okoliščinam svojih krajev primerno — izvesti in obistiniti.

Mat. Rant, narodni učitelj.

Gospodarske novice.

Razstava dunajskega čebelarskega društva

bode od 8. do 15. aprila t. l. v prostorih dunajske vrtarske družbe. Razstavila se bodo vsa plemena čebel, méd, orodje, stroji itd.

Veliko zalogo za mnogovrstno kmetijsko orodje

hočeta napraviti v Ljubljani trgovca Trček in Nekrep. Kakor slišimo, razstavila bode ta dva gospoda orodje in stroje v velikem magazinu. Na ta način seznanili se bodo gospodarji lahko s takim orodjem in s takimi stroji, ki so za naše kraje posebno pripravi. S tem bode uže davno zaželenim potrebam naših kmetovalcev gotovo jako vstreženo.

Koliko volne se porabi.

Največ volne, namreč 338 milijonov funtov, porabi Francoska, 330 Anglija, 326 Rusija, 324 Zedinjene države, 166 Nemčija, 86 Belgija, 74 Avstrija, 34 Italija. Ker imenovane države niso vse toliko producirale, kot so porabile, so se morale nekatere z vvažanim blagom zalagati, tako da so potrebovale evropejske države leta 1880. 638 milijonov funtov tuje volne; toraj precej več kot leta 1870., ko se je vozilo okrog 556 milijonov funtov; industrija z volno tedaj precej močno raste.

Naznanila konjerejskega odseka

c. k. kmetijske družbe kranjske.

Pod tem naslovom izdal je imenovani odsek poročilo o svojem lanskem delovanju. Odbor tega odseka ima to nalogo, da sodeluje po okoliščinah določeb pri vseh naredbah državnega opravišstva, tičočih se konjereje po Kranjskem. Ta odbor izdelal bode tudi natančni črtež o plemenenji in o razdelitvi Kranjske v plemenske okraje, in sicer v sporazumljenji s poveljništvom državnega žrebčarskega oddelka v Gradci, ter ga potem izročil c. k. ministerstvu kmetijstva v potrdilo.

O delovanju tega odseka povemo sledeče: Premiranje konj vršilo se je leta 1881. štirikrat, in sicer 3., 5., 7. in 12. septembra v Ribnici, Št. Jerneji, na Vrhniki, v Kranji in Ljubljani. Razstavljeni materijal bil je sploh dober. Posebno pri premiranju v Št. Jerneji videlo se je, da se v tem kraji konji dobro strežejo in krmijo. Pri premiranju na Vrhniki omeniti je treba posebno kobil, katere so bile vse čvrste, precej velike, široke in globoke, s primerno podstavo in hojo; tudi